

*Anexa nr. 11
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 12/1 din 13 octombrie 2023*

CURRICULUM

la disciplina

„Dreptul Uniunii Europene”

(candidați la funcții de judecător și de procuror)

AUTOR:

Olga DORUL,
Doctor în drept,
conferențiar universitar,
formator INJ

_____ **AVIZAT**
Director interimar al INJ
Ecaterina POPA

I. PRELIMINARII

În urma stabilirii în calitate de obiectiv al politicii externe a Republicii Moldova aderarea la Uniunea Europeană, cursul *Dreptul Uniunii Europene* se înscrie prin excelență în cadrul disciplinelor juridice destinate pregătirii fundamentale a viitorilor judecători și procurori având scopul de a forma o viziune clară asupra Dreptului Uniunii Europene, precum și asupra ordinii juridice a Uniunii Europene.

Materia propusă spre cercetare în cadrul orelor de curs ține cont de cele mai recente evoluții în materia dreptului Uniunii Europene după modificările propuse de Tratatul de la Lisabona.

Disciplina are scopul de a asigura o pregătire substanțială în materia Dreptului Uniunii Europene, iar audientul va avea ocazia să asimileze noțiunile și conceptele juridice ce organizează conținutul și ulterior va fi capabil să le aplice corect situațiilor concrete, precum și să dezvolte abilități de abordare critică a materiei – aptitudini inerente profesiei de procuror sau judecător.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

- cunoașterea sistemului Dreptului Uniunii Europene;
- dezvoltarea abilităților privind evaluarea compatibilității cadrului legal național cu standardele Uniunii Europene;
- proiectarea soluțiilor la spețele în materia Dreptului Uniunii Europene.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei, audientul va fi capabil:

- să identifice și să analizeze ordinea juridică a Uniunii Europene;
- să determine modul de realizare a dreptului Uniunii Europene în ordinea juridică internă a statelor membre;
- să demonstreze supremația normelor de drept al Uniunii Europene;
- să aprecieze modul și gradul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu prevederile *acquis-ului* Uniunii Europene;
- să analizeze hotărâri preliminare ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formatori	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Dreptul Uniunii Europene	Olga DORUL	I	16	16	0	Evaluare finală colocviu

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Tematica	Ore curs
1.	Uniunea Europeană – aspecte definitorii	2
2.	Dreptul Uniunii Europene: definiție, surse, principii	4

3.	Instituții și organe ale Uniunii Europene	2
4.	Competența Uniunii Europene	2
5.	Contenciosul Uniunii Europene	4
6.	Asistența juridică în materie penală în cadrul Uniunii Europene	2
	TOTAL	16

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Sugestii pentru lucrul individual
Tema 1. Uniunea Europeană – aspecte definitorii		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uniunea Europeană – formă <i>sui generis</i> de cooperare a statelor 2. Premisele integrării europene: procese integraționiste și proiecte ce au precedat comunitățile europene 3. Etapele principale în crearea comunităților europene și Uniunii Europene 4. Procedura de aderare și retragere din Uniunea Europeană. 	<p>Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop Flipchart Acces la internet</p>	
Tema 2. Dreptul Uniunii Europene: definiție, surse, principii		
<p style="text-align: center;"><i>Ore de curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția Dreptului Uniunii Europene 2. Principiile Dreptului Uniunii Europene <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Definiție 2.2. Clasificare 2.3. Rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene în elaborarea, recunoașterea și protecția principiilor fundamentale ale Uniunii Europene 3. Izvoarele Dreptului Uniunii Europene <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Definiție 3.2. Clasificare 3.3. Izvoarele primare 3.4. Izvoarele secundare 4. Sistemul Dreptului Uniunii Europene 	<p>Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming</p>	
Tema 3. Instituții și organe ale Uniunii Europene		
<p style="text-align: center;"><i>Ore de curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Particularitățile mecanismului organizațional al Uniunii Europene 2. Instituțiile Uniunii Europene 3. Organe de control 4. Organisme financiare 5. Organe consultative 6. Alte organe ale Uniunii Europene 	<p>Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming</p>	

Tema 4. Competența Uniunii Europene		
<i>Ore de curs</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Determinarea competenței Uniunii Europene 2. Competența internă a Uniunii Europene 3. Competența externă a Uniunii Europene 4. Competența implicită a Uniunii Europene 	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming	
Tema 5. Contenciosul Uniunii Europene		
<i>Ore de curs</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Structura sistemului jurisdicțional al Uniunii Europene 2. Principiile fundamentale de funcționare și trăsăturile caracteristice ale Curții de Justiție a UE 3. Componenta Curții de Justiție 4. Competența Curții de Justiție a UE 5. Procedura în fața CJUE 6. Principalele acțiuni exercitate în fața CJUE 	Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming	
Tema 6. Asistența juridică în materie penală în cadrul Uniunii Europene		
<i>Ore de curs</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cooperarea judiciară în materia penală în Uniunea Europeană: concept, evoluție 2. Cadrul normativ în domeniu 3. Asistența juridică în materie penală în cadrul Uniunii Europene 	Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă Brainstorming	

VII. EVALUAREA

Evaluarea continuă se va realiza prin participarea audienților la activitățile din cadrul orelor de curs.

Evaluarea finală se va realiza prin colocviu.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Dreptul primar al Comunităților Europene și al Uniunii Europene

1. Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, 1951.
2. Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, 1957.
3. Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, 1957.
4. Actul Unic European, 1986.
5. Tratatul privind Uniunea Europeană, 1992.
6. Tratatul de la Amsterdam de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană, a Tratatelor de instituire a Comunităților Europene și a altor acte conexe, 1997.
7. Tratatul de la Nisa de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană, a Tratatelor de instituire a Comunităților Europene și a anumitor acte conexe, 2001.
8. Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, 2007.

Manuale

1. Paul Craig, Grainne de Burca, Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență, doctrină, ediția a VI-a, Ed. Hamangiu, 2017, București.
2. Jacques J.-P., Droit institutionnel de l'Union européenne, Paris, Dalloz-Sirey, 6ème éd., 2010.
3. Quermonne J.-L., Le système politique de l'Union européenne, 2010, Montchrestien.
4. Roux J., Droit général de l'Union européenne, 2010.